

Kinderen laten zich graag ontvoeren naar een andere wereld. Iedereen kent de magische kracht van een verhaal. Woorden en een warme stem kunnen zomaar beelden op je netvlies toveren. Maar in een verhaal kun je ook geluiden gebruiken om in je verbeelding weidse landschappen op te roepen...

Wat ruist er door het struikgewas?

Hoorspelen maken

De kracht van elk verhaal zit in beelden. Je kunt ze al vertellend oproepen. Maar door prenten te laten zien of door 'maniertjes' na te doen, kun je kinderen letterlijk laten zien hoe de koning plechtig loopt, hoe groot de reus is, welke kleine stapjes kabouters zetten en hoe sierlijk prinsesjes dansen. Ook geuren of speciale smaken kun je laten 'zien' alsof kinderen er zelf bij waren. Je kunt hun vertellen hoe je een perzik eet terwijl het sap langs je kin druipt, hoe versgebakken brood ruikt, hoe aangebakken spruitjes smaken, en hoe lekker de reus mensenvlees vindt. Maar naast zien, ruiken, voelen en proeven is horen een even belangrijk zintuig.

Hoorspelen

Jong en oud zaten vroeger vaak met de hele familie aan de stoel gekluisterd, rond dat gekke kastje op de tafel in de woonkamer, waaruit een verhaal kwam, aangevuld met geluiden alsof je er zelf middenin stond. Voor kinderen zijn luisterspelen op cd vandaag

alomtegenwoordig: om lange autoritten minder saai te maken of als ritueelje voor het slapen gaan. Maar je kunt ook gewoon zelf een hoorspel in elkaar zetten. Als opwarming laat je kinderen experimenteren met allerlei instrumenten. Welke geluiden zitten er allemaal verstopt in een fluit, een trommel of een duimpiano? Laat ze zoeken naar minstens vijf geluiden. Met de ogen dicht kunnen kinderen associëren op de geluiden die ze horen. Vergeet ook niet dat je stem een heel register aan mogelijkheden inhoudt! Probeer het zelf eens uit.

Sferen creëren

Foto's van verschillende plaatsen in de wereld om ons heen roepen tal van geluidslandschappen op. De drukte op de boerderij klinkt anders dan de diepe zee of de warme wind in de woestijn. Zoek samen naar de geluiden, de 'soundscape' die bij een foto hoort. Of zoek één pagina uit van een strip naar keuze. Probeer er geluiden bij te verzinnen.

Benodigheden:

- een verhaal (5 tot 10 minuten)
- een dictafoon/bandrecorder
- bestaande instrumenten
- zelfgemaakte instrumenten: een regenstok (kartonnen koker met kippengaas en rijst erin), schuddoosjes (met droge erwten, kiezelstenen, rijst, bonen), ratels of een flesfofoon (flessen met verschillende niveaus met water erin, om tegen te tikken of op te blazen)
- voorwerpen waar je geluid mee kunt maken (lepels, blikjes, petflessen, bakstenen, kiezels, stokken, bezemstelen...)

Klaar? Dan is het tijd voor actie!

- 1 Kies samen met kinderen een verhaal. Verdeel het verhaal in een begin, midden en einde. Kijk samen welke stukken verteld of verklankt kunnen worden. Verdeel de rollen. Wie leest graag voor of wil vertellen? Wie maakt er graag de geluiden bij? En wie staat in voor de techniek?
- 2 Zet kinderen in een volgorde, zodat ze goed weten wanneer ze aan de beurt komen in het verhaal. Geef hun een teken wanneer ze hun tekst of geluid moeten produceren.
- 3 Oefen het hoorspel even in.
- 4 Neem nu het verhaal op met een dictafoon en bandrecorder. Daarna kun je iedereen laten meegenieten van je hoorspel.

Iedereen doet mee!

Je kunt je hoorspel opnemen met een bandrecordertje, de computer of een kinderkaraoke. Zowel de jonge als de oudere kinderen kunnen aan het hoorspel meewerken. De tieners kunnen het verhaal voorlezen, de kleuters kunnen er geluiden bij maken. Zo wordt het een activiteit voor de hele opvang. ◀

Tips bij het vertellen

Speel vaak en voortdurend met stemmetjes. Een dikke koningin klinkt anders dan een elfje met flinterdunne vleugeltjes. Laat dit duidelijk merken. Speel ook met het ritme en met de snelheid en toon waarmee je iets zegt.

Spanning is bovendien een heel bepalende factor. Soms kun je beter eerst het geluid maken en daarna vertellen wat er gebeurt. 'En toen...' (stille) – Klop klop klop – 'Wat was dat?' (stille) Klop klop klop! '... werd er aan de deur geklopt!'

Je kunt ook geluiden inzetten als soundscape voor je zin: 'Het paard kwam in volle galop aangestormd...', ondertussen boots je het hoefgetrappel na met kokosnoten. Let er wel op dat de geluiden de stem nooit 'overstemmen'.